



Til høringsparterne på vedlagte liste

J.nr. 22-29211-000001
Ref. KBK
Den 4. juli 2023

Høring over udkast til bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter

Hermed sender Landbrugsstyrelsen udkast til bekendtgørelse om tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter, i høring.

Bemærkninger til udkast til bekendtgørelsen sendes til Landbrugsstotte-Geodata@lbst.dk senest den **25. august 2023** med angivelse af j.nr. 22-29211-000001.

Eventuelle spørgsmål til det faglige indhold af materialet bedes rettet til:

- Rasmus Ørnberg Eriksen på rase@lbst.dk eller tlf.nr. 25 23 84 00 eller
- Karen B. Knudsen på kbk@lbst.dk eller tlf.nr. 25 23 83 92.

Høringssvar bliver offentliggjort på www.hoeringsportalen.dk efter høringsfristens udløb, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse.

Baggrund og formål

Et vand- og klimaprojekt er et projekt om kvælstofvådområde, om fosforvådområde, om etablering af naturlige vandstandsforhold, om lavbundsområde eller om etablering af fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder.

Arealtilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter, i daglig tale kaldet ”engangskompensation”, er en del af den danske strategiske CAP-plan 2023.

Formålet med engangskompensation er at understøtte en permanent udtagning af landbrugsarealer, særligt kulstofrige lavbundsarealer, hvor en udtagning vil kunne medvirke til at reducere emissionen af CO₂ og reducere udvaskning af næringsstoffer.

Ordningens indhold i hovedtræk

Indledning

Engangskompensation afløser ordningen under landdistriktsprogrammet med 20-årige tilsagn om tilskud til fastholdelse af vådområder, naturlige vandstandsforhold og lavbundsområder. I ordningen under landdistriktsprogrammet udbetales der et årligt tilskud i 20 år, og tilsagnshaver er den, der driver arealet som ejer eller forpagter. For engangskompensation er tilsagnshaver altid ejeren af arealet. For engangskompensation er tilsagnsperioden på fem år, og tilskud for hele tilsagnsperioden udbetales på en gang som et engangsbeløb.

Både i ordningen under landdistriktsprogrammet og i den nye ordning med engangskompensation tinglyses der en servitut om permanent ekstensivering (udtagning), og tilskud kan alene ydes for arealer, der forinden har været omfattet af en projektilskudsordning til etablering af projektet.

Afgrænsning af ordningen

Vådområdeprojekter, lavbundsprojekter, projekter om etablering af naturlige vandstandsforhold og projekter om fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder er i det følgende omtalt under ét som vand- og klimaprojekter.

Ordningen er afgrænset til arealer, der indgår i vand- og klimaprojekter, hvor anlægsarbejdet afsluttes i 2023 eller senere. Det er et kriterie for tilskudsberettigelse, at vand- og klimaprojekterne er omfattet af tilsagn om tilskud til etableringen i medfør af regler udstedt i medfør af lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v., lov om Landdistriktsfonden eller landdistriktsloven.

Tilskud ydes under artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013.

Tilsagnsperioden

Tilsagnsperioden er på fem år og begynder den 1. januar i det kalenderår, hvori ansøgning om tilsagn om tilskud indgives.

Ansøgning og årlige indberetninger

Ansøgning om tilsagn om tilskud og om udbetaling af tilskud indgives til Landbrugsstyrelsen i et særligt skema, der er benævnt fastholdelseskema. Fastholdelseskema skal indgives i Tast selv efter bestemmelserne i den for ansøgningsåret gældende bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv.

Ændringer til ansøgningen kan ikke indgives efter udløb af ansøgningsfristen. Landbrugsstyrelsen kan dog i særlige tilfælde dispensere fra ansøgningsfristen.

Ansøgning skal indgives i det kalenderår, der følger umiddelbart efter det kalenderår, hvori anlægsarbejdet for vand- og klimaprojektet afsluttes. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde tillade, at ansøgning indgives i et tidligere eller senere kalenderår.

Tilsagnshaver skal i andet til femte tilsagnsår indgive en årlig indberetning, herunder oplyse om forpligtelser er opfyldt. Den årlige indberetning skal indgives i Tast selv på fastholdelseskema efter bestemmelserne i den for det pågældende tilsagnsår gældende bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv. Den årlige indberetning skal være modtaget i Landbrugsstyrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af ændringer til fællesskema i det pågældende tilsagnsår. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.

Ansøger

Ansøger skal være ejer af arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret.

For arealer, der indgår i et projekt om etablering af naturlige vandstandsforhold, kan ansøger ikke være en offentlig institution, en offentlig virksomhed eller et kommunalt fællesskab.

Kriterier for tilskudsberettigelse og forpligtelser

Kriterier for tilskudsberettigelse

§ 5 omhandler ansøger og projektet. Ansøger skal være ejer af arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret. Det ansøgte areal skal indgå i et vand- og klimaprojekt, der er omfattet af tilsagn om tilskud til etableringen. Der skal på samtlige ejendomme med arealer inden for projektarealet tinglyses servitut, som omhandlet i den bekendtgørelse, som tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojektet er givet i medfør af.

§ 6 omhandler det ansøgte areal og svarer til tilsagnsbetingelser i ordningen under landdistriktsprogrammet og er suppleret med følgende bestemmelser.

Hver enkelt mark, som arealet omfatter, skal være på mindst 0,01 hektar, som er den mindste størrelse, der kan registreres i fastholdelseskema.

Arealet skal ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret henligge som et græs- eller naturareal.

Der er fastsat bestemmelse om arealanvendelsen inden for referenceperioden. Ved referenceperioden forstås perioden fra den 1. januar 2017 til og med den 31. december 2021. Ved referenceperioden forstås dog kalenderåret 2014, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- De arealer, hvortil der er ansøgt om tilsagn om tilskud, er omfattet af en projektaftale, der er indgået inden den 1. januar 2024, og hvori arealanvendelsen for de omfattede arealer ikke er fastlagt på grundlag af perioden fra den 1. januar 2017 til og med den 31. december 2021. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.
- Ansøger har for alle de arealer, hvortil der er ansøgt om tilsagn om tilskud, i fastholdelseskema anmodet om, at kalenderåret 2014 anvendes som referenceperiode, og ansøger har ikke ved udløb af fristen for indgivelse af ændringer til fællesskema i ansøgningsåret trukket anmodningen tilbage. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.
- Landbrugsstyrelsen har modtaget projektaftalen senest ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.

Ved projektaftale forstås den aftale, der er indgået mellem projektejer og ansøger eller en tidligere ejer af de omfattede arealer. Projektejer er den, der har modtaget tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojektet, og som vil være kommunen eller Naturstyrelsen. Det er projektaftalen, der danner grundlag for tinglysning af servitut.

Kalenderåret 2014 anvendes alene som referenceperiode, hvis ansøger har anmodet herom i fastholdelseskema, og betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Det er arealanvendelsen i referenceperioden, der danner grundlag for tildeling af tilskudssatsen for det pågældende areal.

Tilsagn om tilskud er betinget af, at arealet inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en eller flere af afgrødekoderne i bilag 1 og 2. Arealanvendelsen skal dokumenteres. Hvis der for arealet inden for referenceperioden korrekt er registreret en eller flere af afgrødekoderne i bilag 1 og 2, eller en eller flere tidligere anvendte afgrødekoder, der er afløst af afgrødekoder i bilag 1 eller 2, udgør disse afgrødekoder dokumentation. Hvis der for arealet ikke er registreret afgrødekoder, eller der for alle de registrerede afgrødekoder er konstateret fejl, skal Landbrugsstyrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af ændringer til fællesskema i ansøgningsåret have modtaget fyldestgørende dokumentation for, at arealet inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af

en eller flere af afgrødekoderne i bilag 1 og 2. Hvis der er konstateret fejl for nogle af afgrødekoderne, og ansøger kan dokumentere de rigtige afgrødekoder, kan ansøger inden for den anførte frist fremsende denne dokumentation til Landbrugsstyrelsen. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.

§ 7 omhandler arealbaserede tilskudsordninger under landdistriktsprogrammerne og under CAP-planen, og som ikke kan kombineres med engangskompensation.

§ 7 indeholder endvidere bestemmelse om, at arealet ikke med virkning inden for tilsagnsperioden må være omfattet af servitut, der er tinglyst i forbindelse med statslig køb og videresalg af arealer, der indgår i vand- og klimaprojekter, der er vådområdeprojekter, lavbundsprojekter eller projekter for fysiske vandløbsindsatser på landbrugsjorder. Bestemmelsen svarer til tilsagnsbetingelse i ordningen under landdistriktsprogrammet.

Engangskompensation kan ikke kombineres med de bioordninger, der er fastlagt i CAP-planen. Bioordninger er omhandlet i artikel 31 i forordning (EU) 2021/2115 (CAP-plan forordningen). Bioordningerne omfatter tilskud til miljø- og klimavenligt græs, til ekstensivering med slæt, til varieret planteproduktion, til biodiversitet og bæredygtighed og til økologisk arealstøtte.

Arealet må ikke være omfattet af ansøgning om tilsagn om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret og må i ansøgningsåret ikke være omfattet af forpligtelser som følge af tilsagn om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for den planperiode, der begynder i ansøgningsåret, jf. den for planperioden gældende bekendtgørelse om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler m.v. Ved planperiode forstås en planperiode, som defineret i § 10 i lov nr. 338 af 2. april 2019 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

Paragraffens øvrige bestemmelser svarer til tilsagnsbetingelser i ordningen under landdistriktsprogrammet.

§ 8 omhandler anden regulering.

Tilsagn om tilskud kan ikke omfatte et areal, der ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omfattet af en regulering, der har virkning inden for tilsagnsperioden, og som indebærer, at arealet ikke må omlægges eller ikke må dyrkes eller ikke må dyrkes, bortset fra anvendelse til afgræsning og slæt, og ikke må tilføres gødning eller alene må tilføres den gødning, der efterlades af græssende husdyr, og ikke må eller i hovedsagen ikke må tilføres kemiske plantebeskyttelsesmidler, jf. § 8, nr. 1. Der ses på nærmere anførte typer af regulering. I § 8, nr. 1, litra a, ses bl.a. ikke på regulering i medfør af reglerne for de tilskudsordninger, der er særskilt behandlet i § 7. § 8, nr. 1, litra d, udelukker ikke tilsagn om tilskud for et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, men tilsagn for arealet kan være udelukket som følge af de typer af regulering, der er anført i litra a-c. § 8, nr. 1, indebærer bl.a., at der ikke kan gives tilsagn om tilskud for arealer, der ved udløb af ansøgningsfristen er omfattet af 25 meter beskyttelseszonen omkring en boring, der indvinder grundvand til almene vandforsyninger, jf. § 21 b, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven, eller er omfattet af tilskud eller servitut under Miljøministeriets ordning for klima-lavbundsprojekter. Dette svarer til tilsagnsbetingelser i ordningen under landdistriktsprogrammet.

Tilskud kan kun ydes for forpligtelser, der ligger udover den såkaldte baseline. Baseline omfatter bl.a. normer for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM-normer). Tilsagn om tilskud kan derfor ikke omfatte følgende arealer omfattet af god landbrugs- og miljømæssig stand: Søer, fortidsminder og 3-metersbræmmer langs vandløb og søer. Tilsagn om tilskud kan dog omfatte GLM-søer, der er en konsekvens af de afvandsforhold, der er tilvejebragt under projektet.

Forpligtelser

De bestemmelser, der skal tinglyses som servitut som følge af tilsagn om tilskud til etablering af vand- og klimaprojektet, skal opfyldes i hele tilsagnsperioden.

Ændring af tilsagn og indtræden i tilsagn

Et areal kan efter ansøgning udgå af tilsagnet, hvis Landbrugsstyrelsen modtager fyldestgørende dokumentation for, at arealet er genstand for offentlige eller af myndighederne godkendte indgreb som led i fysisk planlægning. Arealet udgår af tilsagnet med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, hvori forpligtelser ikke opfyldes for hele tilsagnsåret. Da tilskuddet for hele tilsagnsperioden udbetales på en gang som et engangsbeløb, vil tilskud, der på forhånd er udbetalt for arealet for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, skulle tilbagebetales af tilsagnshaver. Det vil sige engangsbeløbet for arealet divideret med fem og ganget med det antal tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder.

Tilsagnshaver er altid ejeren af arealet. Hvis tilsagnshaver overdrager et tilsagnsareal med virkning inden tilsagnsperiodens udløb, skal tilsagnshaver indgive en ejerskifteerklæring til Landbrugsstyrelsen. I bekendtgørelsen er overdragelse af areal defineret som overdragelse af ejendomsretten over arealet. Bekendtgørelsen indeholder en række bestemmelser for ejerskifteerklæringen, herunder frist for Landbrugsstyrelsens modtagelse af ejerskifteerklæringen, og at ejerskifteerklæringen skal underskrives af tilsagnshaver og erhverver (den nye ejer). Erhververs underskrift kan dog udelades i ejerskifteerklæringen, hvis erhverver ikke indtræder i tilsagnet for arealet. Ejerskifteerklæringen skal så vedlægges dokumentation for overdragelsen af arealet, herunder tidspunktet for overdragelsen.

Det er en betingelse for, at tilsagnet for arealet kan opretholdes, at erhverver indtræder i tilsagnet med virkning fra tidspunktet for overdragelsen af arealet, og at der rettidigt indgives ejerskifteerklæring herom. Ved rettidig modtagelse af ejerskifteerklæringen, registrerer Landbrugsstyrelsen erhverver som ny tilsagnshaver.

Tilskud for et tilsagnsareal udbetales til den, der ejer arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret. Den, der ejer arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret, vil være den oprindelige tilsagnshaver. En senere ejer, der indtræder i tilsagnet, vil derfor alene kunne overtage ansvaret for, at kriterier for tilskudsberettigelse er opfyldt, og at forpligtelser opfyldes i hele tilsagnsperioden.

Hvis erhverver ikke indtræder i tilsagnet for arealet, bortfalder tilsagnet med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår inden for hvilket overdragelsen har virkning fra. Det tilskud, der på forhånd er udbetalt for arealet for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, skal tilbagebetales af tilsagnshaver. Tilbagebetalingskravet opgøres som engangsbeløbet for arealet divideret med fem og ganget med det antal tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder.

Revision af tilsagn

Ifølge artikel 70, stk. 7, i forordning (EU) 2021/2115 skal medlemsstaterne sikre, at der indføres en revisionsklausul. Revisionsklausulen skal sikre, at tilsagn revideres, hvis baseline ændres, således at der fortsat kun ydes tilskud for forpligtelser, der er mere vidtgående end baseline.

Som følge heraf bortfalder tilsagn om tilskud for et areal, der efter tilsagnsperiodens begyndelse bliver omfattet af en eller flere af følgende reguleringer:

- 1) 3-metersbræmmer omfattet af god landbrugs- og miljømæssig stand.
- 2) Krav i medfør af anden lovgivning end §§ 3 og 4 i lov om naturbeskyttelse, og hvor kravet indebærer en regulering, som omhandlet i § 8, nr. 1.

Tilsagn om tilskud for arealet bortfalder med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, inden for hvilket den pågældende regulering har virkning fra. Da tilskud for hele tilsagnsperioden udbetales på en gang som et engangsbeløb, vil tilskud, der er udbetalt for arealet for de tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder, skulle tilbagebetales af tilsagnshaver. Tilbagebetalingskravet opgøres som engangsbeløbet for arealet divideret med fem og ganget med det antal tilsagnsår, hvor tilsagnet bortfalder.

Tilsagn om tilskud for et areal, der er omfattet af den høje tilskudssats, jf. det nedenfor anførte afsnit om tilskudssatser, revideres, hvis arealet efter tilsagnsperiodens begyndelse bliver omfattet af en regulering, som indebærer, at arealet ikke må tilføres gødning eller alene må tilføres den gødning, der efterlades af græssende husdyr, og ikke må eller i hovedsagen ikke må tilføres kemiske plantebeskyttelsesmidler, og hvor reguleringen er en følge af krav i medfør af anden lovgivning end §§ 3 og 4 i lov om naturbeskyttelse. Revisionen omfatter ændring til den lave tilskudssats med virkning fra begyndelsen af det tilsagnsår, inden for hvilket den pågældende regulering har virkning fra. For meget udbetalt tilskud for arealet for de tilsagnsår, hvor tilskudssatsen er ændret, skal tilbagebetales af tilsagnshaver.

Hvis et tilsagn om tilskud skal revideres, kan tilsagnshaver indgive erklæring om, at revisionen ikke accepteres. Bekendtgørelsen indeholder nærmere bestemmelser om indgivelse af erklæring. Hvis erklæring indgives, vil tilsagnet bortfalde i sin helhed og ikke kun for de arealer, hvor tilsagnet bortfalder som følge af revisionsklausulen. Bortfald af tilsagnet medfører *ikke* bortfald af tinglyste servitutter.

Tilskudssatser

Tilskudssatserne for tilskuddet for hele tilsagnsperioden er følgende:

- 1) Arealer, der inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en af afgrødekoderne i bilag 1, jf. dog nedenfor vedrørende visse arealer: 82.500 kr. pr. hektar.
- 2) Arealer, der ikke er omfattet af nr. 1, og som inden for referenceperioden har haft en arealanvendelse, der er omfattet af en af afgrødekoderne i bilag 2, jf. dog nedenfor vedrørende visse arealer: 35.500 kr. pr. hektar.

Areal, der ikke må tilføres gødning og kemiske plantebeskyttelsesmidler

Et areal, der har haft en arealanvendelse, som omhandlet ovenfor under nr. 1, vil være omfattet af tilskudssatsen på 35.500 kr. pr. hektar, hvis arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omfattet af en regulering, der har virkning inden for tilsagnsperioden, og som indebærer, at arealet ikke må tilføres gødning eller alene må tilføres den gødning, der efterlades af græssende husdyr, og ikke må eller i hovedsagen ikke må tilføres kemiske plantebeskyttelsesmidler som følge af nærmere anførte typer af regulering. De anførte typer af regulering omfatter bl.a. tilskudsordninger, men ikke de tilskudsordninger, der udelukker tilsagn om engangskompensation, jf. § 7, nr. 1-5, og § 8, nr. 1, og ikke tilskudsordningen for pleje af græs- og naturarealer, der kan kombineres med engangskompensation. Hvis den pågældende regulering ikke udelukker tilsagn efter § 8, nr. 1, fordi reguleringen ikke omhandler omlægning eller dyrkning, men indebærer, at arealet ikke må tilføres gødning og ikke må eller i hovedsagen ikke må tilføres kemiske plantebeskyttelsesmidler og kriterierne for tilskudsberettigelse i øvrigt er opfyldt, vil arealer være omfattet af tilskudssatsen på 35.500 kr. pr. hektar.

Areal, der den 1. november forud for ansøgningsåret er registreret på Danmarks Miljøportal som et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Et areal, der den 1. november forud for ansøgningsåret er registreret på Danmarks Miljøportal som et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, vil være omfattet af tilskudssatsen på 35.500 kr. pr. hektar, uanset om arealanvendelsen i referenceperioden er omfattet af afgrødekoderne i bilag 1 eller 2.

For et areal, for hvilket arealanvendelsen i referenceperioden er omfattet af en af afgrødekoderne i bilag 1, kan Landbrugsstyrelsen dog godkende, at arealet omfattes af tilskudssatsen på 82.500 kr. pr. hektar i de nedenfor anførte tilfælde. Dette gælder dog kun, hvis arealet ikke er omfattet af den ovenfor anførte bestemmelse for arealer, der ikke må tilføres gødning og ikke må eller i hovedsagen ikke må tilføres kemiske plantebeskyttelsesmidler.

1. Ansøger har i fællesskema oplyst, at kommunalbestyrelsen er anmodet om at oplyse, om arealet er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og Landbrugsstyrelsen har senest den 1. november i ansøgningsåret modtaget kommunalbestyrelsens oplysning om, at arealet ikke er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.
2. Landbrugsstyrelsen har senest ved udløb af fristen for indgivelse af ændringer til fællesskema i ansøgningsåret modtaget fyldestgørende dokumentation for, at arealet efter indgåelse af projektaftalen er blevet omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse som følge af vand- og klimaprojektet. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.

Afgrødekode 247, 253, 312, 317 og 319

Afgrødekode 247, 253, 312, 317 og 319 er anført i bilag 2. Hvis en af disse afgrødekoder er anvendt for et areal, kan afgrødekoden være grundlag for tildeling af den høje tilskudssats på 82.500 kr. pr. hektar i følgende tilfælde:

1. Arealet var i medfør af en af ministeriets bekendtgørelser om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, omfattet af tilsagn om tilskud til udtagning af agerjord eller til etablering af vådområder med en tilskudssats (uden tillæg) på 3.440 kr. pr. hektar eller derover.
2. Arealet var anmeldt som MFO-brak.
3. Arealet var i medfør af en af ministeriets bekendtgørelser om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, omfattet af et andet tilsagn end de i nr. 1 anførte, og som ikke var tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, rydning eller høslæt eller til udtagning af græsarealer uden for omdriften.
4. Arealet var i medfør af en af Landbrugsstyrelsens bekendtgørelser om tilskud til pleje af græs- og naturarealer, omfattet af tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer.

Det fremgår af reglerne for de tilsagn, der er anført under nr. 1, at arealerne forud for tilsagnsperioden har været dyrket som omdriftsarealer eller det, der blev ligestillet med omdrift.

Arealer, der i medfør af en af ministeriets bekendtgørelser om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, er omfattet af tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med afgræsning, rydning eller høslæt eller til udtagning af græsarealer uden for omdriften, er arealer, der forud for tilsagnsperioden har været græsareal uden for omdriften eller for de førstnævnte tilsagn naturareal. For disse arealer vil en af de anførte afgrødekoder derfor altid være grundlag for den lave tilskudssats på 35.500 kr. pr. hektar.

For de tilsagn, der er omfattet af nr. 3 og 4, er det ikke muligt ud fra reglerne for disse tilsagn at fastslå den forudgående arealanvendelse. Det er derfor en betingelse for tildeling af den høje tilskudssats på 82.500 kr. pr. hektar, at Landbrugsstyrelsen senest ved udløb af fristen for indgivelse af ændringer til fællesskema i ansøgningsåret har modtaget fyldestgørende dokumentation for, at arealet blev dyrket som et omdriftsareal, var braklagt inden for omdriften eller dyrket med en eller flere af de i bilag 1 anførte permanente afgrøder. Den anførte arealanvendelse skal være i vækstsæsonen forud for tilsagnsperioden for det pågældende tilsagn, jf. nr. 3 og 4, eller i vækstsæsonen forud for den første tilsagnsperiode i en uafbrudt række af tilsagn om tilskud til miljøvenligt landbrug, til miljø- og klimavenligt landbrug eller til økologisk landbrug under et af landdistriktsprogrammerne. Landbrugsstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra den anførte frist.

De ovenfor anførte bestemmelser om tildeling af den høje tilskudssats på 82.500 kr. pr. hektar for et areal med afgrødekode 247, 253, 312, 317 eller 319 finder ikke anvendelse, hvis arealet ved udløb af ansøgningsfristen i ansøgningsåret er omfattet af en regulering, som omhandlet ovenfor under afsnittet ”Areal, der ikke må tilføres gødning og kemiske plantebeskyttelsesmidler”. De anførte bestemmelser finder ligeledes ikke anvendelse, hvis arealet den 1. november forud for ansøgningsåret er registreret på Danmarks Miljøportal som et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og ikke er omfattet af et af de tilfælde, der anført i nr. 1 og 2 under afsnittet ”Areal, der den 1. november forud for ansøgningsåret er registreret på Danmarks miljøportal som et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse”.

Nedsættelse af tilskud, sanktioner m.v.

Den gældende bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023 om kontrol og administrative sanktioner for visse tilskudsordninger under Den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik, vil blive afløst af en ny bekendtgørelse, som også vil indeholde bestemmelser for engangskompensation, og med forventet ikrafttræden den 1. januar 2024 samtidig med ikrafttræden af bekendtgørelsen for engangskompensation.

Nedenfor er redegjort for de bestemmelser, der forventes for engangskompensation. Udkast til ny bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner med bestemmelser for engangskompensation vil blive sendt i ekstern høring senere i 2023 med mulighed for at kommentere bestemmelserne for engangskompensation.

I bekendtgørelsen for engangskompensation vil der senere blive indsat henvisning til konkrete bestemmelser i den kommende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner.

Manglende opfyldelse af kriterier

Opfylder ansøger ikke kriterierne for tilskudsberettigelse for et areal, kan der ikke gives tilsagn om tilskud for arealet. Hvis der for et areal konstateres manglende opfyldelse af kriterierne, efter at arealet er blevet omfattet af tilsagn, vil tilsagnet for arealet bortfalde. Tilskud, der er udbetalt for arealet, vil blive krævet tilbagebetalt.

Manglende opfyldelse af forpligtelser

I den gældende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner (bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023) er manglende opfyldelse af forpligtelser omfattet af reglerne i § 6, stk. 2, §§ 14-17, § 19 og §§ 21-23. Der forventes tilsvarende bestemmelser for engangskompensation dog således, at det beregnede antal hektar, der ikke skal omfattes af tilskud som følge af manglende opfyldelse af forpligtelser i et tilsagnsår, divideres med fem for at tage højde for, at tilskuddet udbetales som et engangsbeløb for hele den femårige tilsagnsperiode. Hvis engangsbeløbet er udbetalt, vil der være et tilsvarende tilbagebetalingskrav.

Forpligtelserne for engangskompensation omfatter, at de bestemmelser, der skal tinglyses som servitut som følge af tilsagn om tilskud til etablering af vand og klimaprojektet, skal opfyldes i hele tilsagnsperioden. For hver af servitutbestemmelserne vil der blive fastsat en vægtningsfaktor, der afspejler alvor, omfang og varighed af den manglende opfyldelse af forpligtelsen. Hvis arealet med manglende opfyldelse (det overtrådte areal) er på f.eks. to hektar, og vægtningsfaktoren for den pågældende manglende opfyldelse er på 0,5, vil det vægtede overtrådte areal være på en hektar.

Ved overtrædelse af en forpligtelse i et tilsagnsår vil summen af det vægtede overtrådte areal og en evt. sanktion (i antal hektar), og divideret med fem, udgøre det antal hektar, som ikke skal omfattes af tilskud som følge af den manglende opfyldelse. Hvis engangsbeløbet er udbetalt, vil der være et tilsvarende tilbagebetalingskrav.

Landbrugsstyrelsen kan træffe afgørelse om bortfald af tilsagn om tilskud for et areal ud fra en konkret vurdering af alvor, omfang og varighed af den manglende opfyldelse af forpligtelser for arealet. Ved bortfald af tilsagn vil hele engangsbeløbet for arealet bortfalde, og hvis engangsbeløbet er udbetalt, vil der være et tilsvarende tilbagebetalingskrav.

Forsinket indgivelse af den årlige indberetning

Det forventes, at der vil blive indsat nærmere bestemmelser om indgivelse af den årlige erklæring i den bekendtgørelse om ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere i Tast selv, der vil gælde for 2014 (herefter ansøgningsbekendtgørelsen).

I den gældende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner (bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023) er forsinket ansøgning om tilskud omfattet af reglerne i § 7. Der forventes tilsvarende bestemmelser for engangskompensation ved forsinket indgivelse af den årlige erklæring, dog således, at den beregnede administrative sanktion, divideres med fem for at tage højde for, at tilskuddet udbetales som et engangsbeløb for hele den femårige tilsagnsperiode. Hvis engangsbeløbet er udbetalt, vil der være et tilsvarende tilbagebetalingskrav.

Manglende anmeldelse af alle bedriftens landbrugsarealer

I den ansøgningsbekendtgørelse, der vil gælde for 2014, forventes bestemmelserne om anmeldelse af alle bedriftens landbrugsarealer også at blive gældende i tilsagnsperioden for engangskompensation.

I den gældende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner (bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023) er manglende anmeldelse af alle bedriftens landbrugsarealer omfattet af reglerne i § 8. Der forventes tilsvarende bestemmelser for engangskompensation ved manglende anmeldelse af alle bedriftens landbrugsarealer, dog således, at den beregnede administrative sanktion, divideres med fem for at tage højde for, at tilskuddet udbetales som et engangsbeløb for hele den femårige tilsagnsperiode. Hvis engangsbeløbet er udbetalt, vil der være et tilsvarende tilbagebetalingskrav.

Konditionalitet

Engangskompensation bliver omfattet af reglerne om konditionalitet.

Kontrol

I den gældende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner (bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023) er der fastsat bestemmelser om kontrol i § 3, § 4 og § 5, stk. 1. Det forventes, at tilsvarende bestemmelser vil blive gældende for engangskompensation.

Obligatorisk digital kommunikation

Afgørelser sendes digitalt til ansøger via Tast selv.

Skriftlige partshøringer efter forvaltningslovens § 19 sendes til ansøger via Tast selv. Besvarelse af skriftlige partshøringer efter forvaltningslovens § 19 om forhold, som konstateres ved kontrol på stedet, skal indgives via Tast selv.

I den gældende bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner (bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023) er der fastsat bestemmelser om partshøringer efter forvaltningslovens § 19 om forhold, som konstateres ved satellitbaseret kontrol, og besvarelse af partshøringen i §§ 3 og 24. Det forventes, at tilsvarende bestemmelser vil blive gældende for engangskompensation.

Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

De erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger af bekendtgørelsen er beskrevet i det vedlagte dokument om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger (EØK).

Digitaliseringsklar lovgivning

Et bredt flertal i Folketinget har indgået aftale om digitaliseringsklar lovgivning.

Bekendtgørelsens bestemmelser giver mulighed for digital understøttelse.

Ansøgning om tilsagn om tilskud og om udbetaling af tilskud indgives i et særligt skema (fastholdesskema), der udfyldes og indsendes elektronisk ved brug af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris brugerportal Tast selv, som kan tilgås via Landbrugsstyrelsens hjemmeside. Ansøgning via det særlige skema muliggør en høj grad af automatisk sagsbehandling og genbrug af data.

Agil erhvervsrettet regulering

De fem principper for agil erhvervsrettet regulering omfatter følgende: Muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller, mere enkel og formålsbestemt, teknologineutral, helhedstænkende og sikrer brugervenlig digitalisering.

Landbrugsstyrelsen har vurderet, at principperne ikke er relevante, idet reguleringen ikke påvirker virksomhedernes mulighed for at teste, udvikle og anvende digitale teknologier og forretningsmodeller. Landbrugsstyrelsens vurdering har været i præhøring i Erhvervsstyrelsen, som ikke har bemærkninger hertil.

Forholdet til EU-lovgivningen

Tilskud (engangs kompensations) til fastholdelse af arealer, der indgår i vand- og klimaprojekter, er en ordning under artikel 70 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2115. Bekendtgørelsen indeholder den nationale gennemførelse af tilskudsordningen inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) 2021/2115 og 2021/2016 (den horisontale forordning) med tilhørende gennemførelsesbestemmelser og inden for rammerne af CAP-planen.

Bestemmelserne i bekendtgørelsen går ikke videre end minimumskravene i EU-lovgivningen, herunder hvad der er nødvendigt for at administrere ordningen.

Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelsen er planlagt at træde i kraft den 1. januar 2024. Bekendtgørelsen kan først kundgøres, når der er indsat link til de retligt normerende kort over 3-metersbræmmer og registrerede § 3-arealer på Landbrugsstyrelsens kortportal www.kort.lbst.dk. Det vil sige efter den 1. november 2023, jf. at kortet over registrerede § 3-arealer omhandler arealer, der den 1. november forud for ansøgningsåret er registreret på Danmarks Miljøportal som et areal, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Med venlig hilsen

Landbrugsstøtte & Geodata
Landbrugsstyrelsen